

De minister voor Justitie en Veiligheid
F.B.J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

datum 3 februari 2021
doorkiesnummer
e-mail @rechtspraak.nl
ons kenmerk UIT 1244 STRA/MvW
uw kenmerk 3108891
cc
bijlage(n)
onderwerp reactie onderzoeksrapport 'Toepassing draagkrachtbeginsel
geldboetes'

Geachte heer Grapperhaus,

Bij brief d.d. 9 december 2020 heeft u mij een exemplaar doen toekomen van het onderzoeksrapport 'Toepassing draagkrachtbeginsel geldboetes', met het verzoek daarop te reageren.

Vanzelfsprekend heb ik met belangstelling kennis genomen van het onderzoek, waartoe de Raad zelf de suggestie had gedaan in het advies over het wetsvoorstel herziening regeling meerdaadse samenloop.¹ De onderzoeksbevindingen bevestigen de indruk uit dat advies dat rechters in de praktijk niet onbeperkt boetes cumuleren bij meerdaadse samenloop. Uit de onderzoeksresultaten blijkt verder het belang van nadere normering van oplegging van geldboetes in verband met de draagkracht van de veroordeelde(n).

Daarbij worden twee denkrichtingen beschreven om rekening te kunnen houden met het draagkrachtbeginsel, te weten door middel van draagkrachtcategorieën of door middel van een dagboetesysteem. Interne besprekingen over dit onderwerp leidden tot de conclusie dat deze keuze en de daarbij behorende vragen te omvangrijk en complex zijn om in de gegeven korte termijn te beantwoorden. Om nadere gedachten- en besluitvorming over dit belangrijke thema te realiseren, zal de Rechtspraak een werkgroep instellen. Deze werkgroep wordt gevraagd te adviseren over de keuze voor de ene of de andere denkrichting, alsmede over de daarbij in aanmerking te nemen aspecten voor de uitvoering.

---

¹ [Advies van 13 maart 2014](#)

Raad voor de
rechtspraak

datum 3 februari 2021
kenmerk UIT 12444
pagina 2 van 2

De in deze werkgroep te participeren deelnemers hebben aangegeven dat zij hun werkzaamheden niet alleen kunnen baseren op het bovengenoemde WODC-rapport, maar ook het op 31 mei van dit jaar te verschijnen boek van Kantorowicz en Faure over het dagboetesysteem in Europa² in hun advies wensen te betrekken. Daarnaast zal de werkgroep een voorstel doen aangaande de draagkracht van jeugdige verdachten, een onderwerp dat in het WODC-rapport onderbelicht is gebleven.

In verband met de verschijningsdatum van bedoelde publicatie over het dagboetesysteem zal een inhoudelijke standpuntbepaling niet op korte termijn kunnen worden verwacht. Wel is aangegeven dat het advies voor het einde van het jaar gereed zal zijn. In de tussentijd zal de Rechtspraak zich met uw departement verstaan over de wijze waarop dit standpunt zijn weerslag zal kunnen krijgen in de toepassing van het draagkrachtbeginsel bij geldboetes. Wij zullen uw departement ook overigens op de hoogte houden van de ontwikkelingen ter zake.

Hoogachtend,

---

² Elena Kantorowicz-Reznichenko en Michael Faure, *Day Fines in Europe: Assessing Income-Based Sanctions in Criminal Justice Systems*, Cambridge University Press, 31 mei 2021.